

اولاد

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال دوم | ویژه نامه ۳۳۱ |

حجت الاسلام والمسلمین سیدعباس نبوی

از نسبت فقه با حقوق بانوان می گوید

عدالت در

فقه زوجیت

کتاب «راهنمایان رهایی از دروغ گویی، دورویی و پیمان شکنی در خانواده» به باز از نشر آمد

عوامل ناراستی در خانواده

هیئت‌ها

هوای فرهنگ را تصفیه می کنند

منبر مجازی/ حجت الاسلام پناهیان

فرزندانتان را

باشخصیت تربیت کنید

حجت الاسلام رضا غلامی:

نیازمند شبیه سازی چشم انداز

تمدن نوین اسلامی هستیم

خبر

در رویداد سه‌شنبه‌های علمی فرهنگی
آستان قدس رضوی انجام شد

رونمایی از دستنوشته‌های
واقف کتابخانه وزیری

در یکصد و بیست و دومین برنامه سه‌شنبه‌های علمی فرهنگی آستان قدس رضوی، دستنوشته‌های مرحوم سیدعلی محمد وزیری واقف کتابخانه وزیری یزد رونمایی شد.در این برنامه حجت‌الاسلام والمسلمین مظفر سالاری، مدیر کتابخانه و موزه وزیری یزد به زندگی‌نامه‌ای از این واقف فقید اشاره کرد و او را انسان کاملی برشمرد.

وی تعمیر مسجد جامع کبیر یزد، تأسیس مدارس تعلیمات اسلامی، کمک به حوزه علمیه، راه‌اندازی کتابخانه و کمک به طلاب را از دیگر اقدام‌های مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سیدعلی محمد وزیری یزدی برشمرد. سالاری تصریح کرد: این واقف فقید با حسن تدبیر و آینده‌نگری، با حمایت خیران، فعالان اقتصادی و فرهنگی زمینه گسترش و توسعه کتابخانه وزیری یزد را فراهم کرد. در ادامه این مراسم از دستخط‌های واقف کتابخانه وزیری یزد رونمایی به عمل آمد. در میان مجموعه رونمایی شده می‌توان به دستخط ایشان در خصوص وقف کتابخانه و نامه امام خمینی(ره) به سیدعلی محمد وزیری یزدی اشاره کرد.حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سیدعلی محمد وزیری یزدی از عالمان بنام یزدی، کتابخانه‌ای را که حاصل یک عمر تلاش وی در جمع‌آوری منابع آن بود، در تاریخ ۱۲ تیر سال ۱۳۴۸ زمانی که ۲۱ هزار و ۲۶۷ جلد کتاب داشت، وقف آستان قدس رضوی کرد.

نهیمنت زنده گی

سفید به رنگ توبه

محمدحسین نیکبخت | امروزه بررسی جغرافیای یک منطقه و کشیدن نقشه‌های مربوط به آن، توسط رایانه‌های قدرتمند و روش‌های جدید مسّاحی و نقشه‌برداری و با دقت بسیار بالا انجام می‌شود؛ اما

همیشه این طور نبوده است. در روزگاران قدیم، کار نقشه‌کشی آن‌هم در مقیاس گسترده مانند کشیدن نقشه یک کشور یا یک ایالت یا حتی یک شهر، اصلاً کار ساده‌ای نبود؛ اولاً دسترسی به خیلی جاها برای نقشه‌کش امکان نداشت و ثانیاً تصور جغرافیدانان از شکل زمین با آنچه امروز داریم، فرق می‌کرد. با این حال، دست این بزرگواران خیلی هم خالی نبود و آن‌ها با اتکا به توصیف دقیق یک منطقه می‌کوشیدند تا کاستی‌های نقشه‌های جغرافیایی خود را کمتر کنند و البته این روش، خیلی وقت‌ها جواب هم می‌داد. قدیمی‌ترین نقشه‌هایی که از مشهدالرضا در اختیار ماست، حاصل فعالیت‌های میدانی مهندسان و جغرافیدانان خارجی یا جهانگردانی بود که در این فن تبحری داشتند: افرادی مثل «نیکولای ولادیمیروویچ خانیکوف» که در حدود سال ۱۸۴۰ میلادی از طرف دولت روسیه تزاری مأمور شد به ایران بیاید و دست به تحقیقات گسترده جغرافیایی و جامعه‌شناسی بزند؛ خانیکوف یکی از قدیمی‌ترین نقشه‌های شهر مشهد را رسم کرده است که امروزه آن را در اختیار داریم.

■ **مهندسان ایرانی در مشهد**

با تربیت مهندسان جوان ایرانی در اروپا و همچنین در مدرسه دارالفنون، به تدریج کار نقشه‌برداری از راه‌ها، شهرها و حتی مکان‌هایی مانند حرم مطهر رضوی به آن‌ها سپرده شد. نظام‌الدین مهندس‌الممالک غفاری یکی از این مهندسان تحصیل‌کرده و البته توانمند بود که امروزه نقشه‌های او را از حرم مطهر امام رضا(ع) در اختیار داریم و می‌توانیم تا حدود زیادی به شکل ساختاری یا به قول معروف «پلان» اماکن متبرکه در دوره قاجار دسترسی داشته باشیم. خوب است بدانید که مهندس‌الممالک از نخستین ایرانیانی بود که در مدرسه پلی‌تکنیک پاریس تحصیل کرد و پس از بازگشت، معلم ناصرالدین‌شاه قاجار شد؛ او بعدها پس از انقلاب مشروطه به وزارت فواید عامه هم رسید. نظیر مهندس‌الممالک، چند نفر دیگری هم بودند که نخستین گام‌ها را در

مسیر طراحی نقشه‌های مدرن از شهرها، راه‌ها و مکان‌های مهم ایران برداشتند.

■ **نقشه‌کشی یا نقشه‌نویسی؟!**
بگذریم؛ گفتیم که تا پیش از جا افتادن نقشه‌کشی‌های مدرن، بخشی از بار شناسایی منطقه و ارائه گزارش جغرافیایی درباره آن به عهده متنی بود که توسط جغرافیدان یا هر فرد مسلط دیگری نوشته می‌شد؛ متنی که از منظر توصیفی می‌کوشید با دقیق‌ترین شکل ممکن، نمای حقیقی شهر یا منطقه را پیش روی خواننده قرار دهد. یکی از افرادی که این کار را در مورد شهر مشهد، بسیار دقیق و عالی انجام داد و متن او به راحتی می‌تواند تصویر نسبتاً روشنی از شکل و شمایل شهر مشهد در دوره قاجار را به علاقه‌مندان نشان دهد، رضاقلی‌خان هدایت، نویسنده بخشی از تاریخ

آستان قدس رضوی ۸۸۸۸ بلیت فیلم «موقعیت مهدی» را رایگان توزیع می‌کند

هدیه فرهنگی هنری به مردم مشهد

۴

درباره گزارش‌های جغرافیایی مشهد قدیم که کار نقشه را انجام می‌دادند

توصیف «پلان» ۱۴۴ سال پیشِ «ارض اقدس»

ارگ، سراب، نوغان، پایین خیابان و بالاخیابان است. طول خیابان (منظور خیابان شهر مشهد است که در دوره صفوی ساخته شد) دو هزار و نهصد ذرع و عرضش بیست و هشت ذرع و از دروازه پایین‌خیابان تا مرقد امام نهصد ذرع است ... عرض شهر دو هزار و سیصد ذرع و مساحت آن چهار هزار و هشتصد و پنجاه و یک جریب (هر جریب معادل چهار هزار و چهل متر مربع) و باره (دیوار اطراف شهر) دارای صد و سی و دو برج است. ارگ در سمت جنوب غربی و پیوسته به باره شهر قرار دارد چنان‌که دیوار ارگ، میانه مغرب و شمال، چهارصد ذرع طول و از طرفی که میانه مغرب و جنوب بوده دویست و ده ذرع و این دو بدنه را روی به بیرون شهر است. تمام اطراف ارگ، هزار و دویست و چهل و شش ذرع و دارای بیست و سه برج است. وضع شهر را برخی به پوست گوسفند

و بعضی به شیر خفته تشبیه می‌کنند». گزارش رضاقلی‌خان درباره شکل و شمایل شهر مشهد و مشخصات جغرافیایی آن احتمالاً مربوط به نیمه نخست سلطنت ناصرالدین شاه قاجار و پیش از سرشماری سال ۱۲۵۷ خورشیدی بوده است؛ به دیگر سخن، شما می‌توانید با دقت در نوشتار او به نقشه شهر مشهد مربوط به بیش از ۱۴۴ سال پیش پی ببرید.

مشهور «روضه‌الصفاى ناصرى» بود. او در بخشی از این کتاب که مربوط به دوران «فتنه سالار» در مشهد است، می‌کوشد توصیفی دقیق از شکل و شمایل شهر و باروهاى آن ارائه کند. رضاقلى‌خان مدعى است تا آن زمان هیچ کس چنین توصیفى از مشهد ارائه نکرده است. وی مى‌نویسد: «دوره شهر ده هزار و هشتصد و هشتاد ذرع (هر ذرع حدود ۱/۰۴ متر) و مشتمل بر شش دروازه عیدگاه،

توى صحن بین جمعیت دیده که چشم از گنبدبرنمى‌داشته، مى‌گوید. مى‌گوید رفته کنار دست همان پدربزرگ نشسته، هر چند مى‌دانسته که توى این عالم نیست چون هم عینک قطورش را برداشته و هم سمعکش را از کار انداخته. اما آن قدر نشست و صبوری کرد که پیرمرد متوجه حضورش بشود.

می‌گوید پدربزرگ سمعکش را که روشن کرد جواب سلام را داد و گفت: از علی بن موسی الرضا هیچی نخواه جز دست و دل پاک. آقا! کرم کرد پسر خطاکارم بهم

برگردوند. شفاعت کرد. از دست کجش گذشت. الان تو این سن دارم حسبارسی می‌کنم ببینم کجای کار اشتباه کردم. بالاخره شفا یافته‌ها مدیونن. میدونی چیه؟ هیچی جای یه اولاد باشرف، نور نمیدانه به چشم آدمیزاد.....

سنجاق

الهی! اگر پشیمانی در پیشگاه حضرتت توبه است پس من از همه پشیمان‌ترم،و اگر ترک گناه بازگشت محسوب می‌شود پس اولین بازگشت‌کننده منم، (صحیفه سجادیه)

دیدار

تولیت آستان قدس رضوی در دیدار مدیر عامل
کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان:

تربیت دینی، ضامن

صیانت از نسل آینده

در برابر انحراف‌هاست

تولیت آستان قدس رضوی تربیت مناسب دینی کودکان و نوجوانان را ضامن صیانت از نسل آینده در برابر انحراف‌ها دانست و گفت: اگر پرورش و تربیت دینی کودکان و نوجوانان به درستی انجام شود، با وجود همه توفان‌های فکری و اعتقادی می‌توان آینده‌ای روشن برای نسل آتی کشور برای ایستادگی در برابر انحرافات متصور بود.

به گزارش آستان‌نیوز، حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مروی در دیدار مدیر عامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان که در حرم مطهر رضوی انجام شد، کودکان و نوجوانان را از مهم‌ترین اقشار جامعه و کار کانون پرورش فکری را جزو بااهمیت‌ترین فعالیت‌های فرهنگی دانست و اظهار کرد: دوران کودکی و نوجوانی بی‌تردید از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین سال‌های حیات آدمی است، زیرا در این دوران به‌تدریج پایه‌های شخصیت و تفکر انسان شکل می‌گیرد.

وی کودکی و نوجوانی را مهم‌ترین فصول زندگی انسان برای تربیت خواند و تصریح کرد: به هر میزان امروز برای تربیت و پرورش کودکان و نوجوانان بکوشیم، سرمایه‌گذاری است که نتیجه آن در آینده کشور نمایان خواهد شد.

تولیت آستان قدس رضوی با اشاره به نقش مهم کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در رشد و شکوفایی نسل آینده کشور، عنوان کرد: از نگاه معنوی و دینی تربیت انسان جزو ارزشمندترین و مقدس‌ترین اعمال است؛ اگر پرورش و تربیت دینی کودکان و نوجوانان به درستی انجام شود، با وجود همه توفان‌های فکری و اعتقادی می‌توان آینده‌ای روشن برای نسل آتی کشور متصور بود، زیرا تربیت درست موجب می‌شود تا فرد بتواند خود را در برابر انحراف‌ها حفظ کند.

وی اضافه کرد: جریان تفرعن، استکبار و صهیونیسم با تهاجم فرهنگی به ویژه از طریق فضای مجازی، تبلیغات و سرمایه‌گذاری‌های کلان به دنبال معنویت‌زدایی از جامعه بشری است و تلاش دارد با ترویج مادی‌گرایی و ترغیب انسان‌ها به معنویت‌های کاذب یا معنویت بی‌روح، دین‌زدایی و دوری از معنویت دینی را در جهان حاکم کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین مروی در ادامه به اهمیت فعالیت در حوزه تربیت دینی نسل نوجوان اشاره و اظهار کرد: کسانی که در راستای تربیت اسلامی نسل آینده کشور برگرفته از قرآن و سیره نبوی و اهل بیت عصمت و طهارت(ع) می‌کوشند و تلاش دارند معنای باطنی آیات الهی و اعمال و افعال رسول اکرم(ص) و ائمه اطهار(ع) را در جامعه ترویج کنند، کار بسیار ارزشمند و مقدسی انجام می‌دهند.

وی ضمن تأکید بر ضرورت استفاده از ابزارها و فناوری‌های روز در تربیت کودکان و نوجوانان، به اهمیت ارزیابی فعالیت‌های فرهنگی اشاره کرد و گفت: رهبر معظم انقلاب همواره نسبت به

ارزیابی میزان اثربخشی فعالیت‌های فرهنگی تأکید دارند و به طور کلی وجود نظام ارزیابی اثربخشی فعالیت‌های فرهنگی از ملزومات مهم برای تمام دستگاه‌های فرهنگی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین مروی در ادامه با اشاره به فعالیت‌های آستان قدس رضوی در حوزه کودک و نوجوان، عنوان کرد: کار کودک و نوجوان در آستان قدس امری جنبی و حاشیه‌ای نیست، بلکه کار اصلی و یکی از وظایف مهم بخش‌های فرهنگی است.

تولیت آستان قدس رضوی با اشاره به اختصاص رواقی ویژه کودکان در حرم مطهر امام رضا(ع)، به فعالیت‌های مؤسسه جوانان آستان قدس اشاره و عنوان کرد: باید همکاری نزدیکی میان مؤسسه جوانان آستان قدس رضوی و کانون پرورش فکری کودکان و نوجوان شکل بگیرد، ارتباطی تنگاتنگ و همیاری فعال که دو طرف بتوانند از تجربیات و ظرفیت‌های یکدیگر در جهت تربیت هر چه بهتر نسل آینده کشور استفاده کنند.